

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

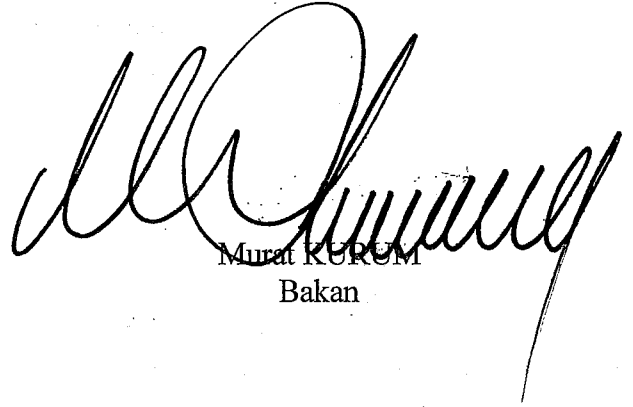
Sayı :30824082-610-3418461
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

12 Nisan 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (51 Adet, 93 Sayfa)

7/58190
Ek 104

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN TACETTİN BAYIR'IN
TBMM 7/58190 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Yazılı ve Sosyal Medya'da yer alan haberlere göre; Uluslararası sağlık kuruluşu Sağlık ve Çevre Birliği'nin (HEAL) Türkiye'deki kömürlü termik santrallerinin halk sağlığı üzerine yaptığı araştırmaya göre en çok etkilenen bölgelerin Ege illeri olduğunu açıklamıştır. Rapora göre son 55 yılda kömürlü termik santrallerin olduğu illerde yaşanan erken ölümlerin 3 tanesinin 2'si Ege illerinde yaşandığı belirtilmektedir. Rapora göre; 196 bin 91 erken ölümün 137 bin 648'i Ege illerinde gerçekleşti. Muğla ise iller arasında ilk sırada yer alıyor. Santrallerin bulunduğu illerdeki her 3 erken ölümden 1'i Muğla'da gerçekleşmiş durumda. Muğla'da 68 bin 324 erken ölüm yaşandı. Kütahya'da 39 bin 52, Manisa'da 30 bin 180 ve İzmir'de ise 92 erken ölüm yaşandığı belirtilmektedir.

1) Bu bağlamda;

- 1- Ülkemiz genelinde Kömürlü termik santrallere genel denetimler ne sıklıkla yapılmaktadır?
- 2- Kömürlü termik santrallerin doğal hayatına, hava kirliliğine ve insanlarımızın sağlığına yönelik etkilerini inceleyen bir çalışma yapılmış mıdır? Yapılmış ise sonuçları nelerdir?
- 3- Ülkemizde kömürlü termik santraller de yerli kömür mü yoksa ithal kömür mü kullanılmaktadır? İthal ürün ile yakıt temini yapan santraller varsa bunların ithal ürün tercih sebebi nedir?
- 4- Yapılması planlanan termik santrallerin, çevre koruyucu önlemleri ile ilgili çalışmalarınız var mıdır?

CEVAP

Soru önergesinde belirtilen Muğla, Manisa ve Kütahya illerinde yer alan ve 6446 sayılı Kanunun geçici 8'inci maddesi kapsamında yer alan elektrik üretim santrallerinden kaynaklanan atıkların depolanmış olduğu sahalar için aşağıda belirtilen Yönetmelik değişikliği doğrultusunda çalışmalar yapılmıştır. 19.03.2021 tarihli ve 31428 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yürürlüğe girmiştir. Anılan Yönetmeliğin 2'inci ve 4'üncü maddeleri ile;

“Elektrik üretim santralleri atıklarının depolandığı mevcut tesisler

EK MADDE 1 – (1) 6446 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesi kapsamında yer alan elektrik üretim santrallerinden kaynaklanan atıkların depolanmış olduğu sahalar için; depremsellik, duraylılık, çevre kirliliği, tozuma açısından saha özelinde değerlendirmeleri, sahada yapılması gereken iyileştirme çalışmalarını, alınması gereken çevresel önlemleri ve depolama sahasının işletilmesinde uyulması gereken hususları içerecek şekilde Ek-7'de yer alan format kapsamında kurumsal akademik rapor hazırlanarak işletmeciler tarafından Bakanlığa sunulur.

(2) Kurumsal akademik rapor, üniversitelerin çevre ve inşaat mühendisliği bölümü öğretim üyeleri tarafından hazırlanır ve üniversite rektörlüğü veya fakülte dekanlığı tarafından imzalanır.

(3) Geçici Faaliyet Belgesi veya Çevre İzin ve Lisansı Belgesi bulunan ve depolama işlemine devam edilmesi kurumsal akademik raporla uygun görülen tesislerde, raporda belirtilen iyileştirme çalışmalarının yapılması ve çevresel önlemlerin alınması kaydıyla raporda belirtilen nihai dolgu kotu ve koordinatları aşılmaksızın, bu Yönetmeliğin altıncı bölümünde belirtilen hükümlere uygun şekilde depolama işlemine devam edilebilir.

(4) Depolama işlemine devam edilmesi kurumsal akademik raporla uygun görülmeyen tesisler, 28 inci maddeye göre kapatılır, sulu depolama sahaları için Ek-6'da belirtilen ilave tedbirler alınır ve yeni düzenli depolama tesisleri teşkil edilir. Sahanın kapatma sonrasında kontrol ve izlemesi, bu Yönetmeliğin altıncı bölümüne göre yapılır.”

“Mevcut tesislerde uygulama süreci

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin ek 1 inci maddesinde yer alan ve Geçici Faaliyet Belgesi veya Çevre İzin ve Lisansı verilen tesislerin işletmecileri tarafından, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde Ek-7’de yer alan kurumsal akademik raporun sunulmaması veya raporda belirtilen iyileştirme çalışmalarının yapılmaması veya çevresel önlemlerin alınmaması durumunda Geçici Faaliyet Belgesi veya Çevre İzin ve Lisansı Belgeleri iptal edilir.” hükümleri getirilmiştir.

6446 sayılı Kanunun Geçici 8 inci maddesi kapsamında yer alan elektrik üretim santrallerinden kaynaklanan atıkların depolanmış olduğu sahalar için anılan yönetmelik değişikliği ile üniversitelerimizin çevre ve inşaat bölümü öğretim üyeleri tarafından yapılan değerlendirme ile yönetmeliğin ek-7 formatında hazırlanan kurumsal akademik raporda ortaya çıkan söz konusu iyileştirme çalışmalarının yapılması için yönetmelik yürürlük tarihinden itibaren 3 aylık süre tanınmıştır.

Bu kapsamda mevzuatta belirlenen süre zarfında söz konusu termik santral için hazırlanan kurumsal akademik raporların ve yapılan iyileştirme çalışmalarının incelenmesi sonucunda; uygun bulunan depolama tesisleri için Çevre İzin ve Lisans süreçlerinin başlatılması uygun görülmüştür.

Bakanlığımızca, bahse konu kömürle çalışan termik santraller ve çevre kirliliğine neden olan diğer tüm faaliyetlerle ilgili olarak Bakanlığımız denetim personelleri tarafından, Çevre Denetimi Yönetmeliği gereğince planlı, ani ve gelen şikayetler üzerine düzenli aralıklarla denetimler yapılmakta olup, yapılan denetimlerde, çevre mevzuatında belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20 nci maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise 15 nci maddesi kapsamında kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır. Ayrıca fiilin diğer kanunlara göre suç oluşturması halinde Türk Ceza Kanunu ile diğer kanunların uygulanması için adli makamlara suç duyurusunda bulunmaktadır.

Bu kapsamda, Bakanlığımız e-denetim sistemi üzerinde yapılan incelemede Ülke genelinde 01.01.2019-11.02.2022 tarihleri arasında Termik Santrallere 719 denetim yapılmış, 38 denetimde 3.940.960,00 TL idari para cezası uygulanmış olup, 7 tesise durdurma işlemi yapılmıştır.

12 Ekim 2011 tarihli ve 28082 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (SEÖS) Tebliği ile 24 Nisan 2014 tarihli ve 2014/12 sayılı SEÖS Çevrimiçi İzleme Genelgesi kapsamında; Ege Bölgemizde faaliyet gösteren 10 adet termik santrale ait 24 adet bacada, izleme sistemleri kurulmuş olup, ölçüm verileri anlık olarak www.havaizleme.gov.tr internet adresi ve Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı mobil uygulaması ile kamuoyu bilgisine sunulmaktadır.